

Spreker	Organisatie	Afdeling
5.1.2e	Ministerie VWS	5.1.2e
5.1.2e	CBS	5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e	NIVEL	5.1.2e
5.1.2e	Tilburg University, Red Team, Wageningen University	5.1.2e bij Wageningen University

5.1.2e	Central Statistics Office (CSO, Ireland)	5.1.2e
--------	--	--------

Middagprogramma

5.1.2e	5.1.2e
--------	--------

5.1.2e	VNG	5.1.2e
--------	-----	--------

5.1.2e	5.1.2e
--------	--------

5.1.2e	M&I Partners, in opdracht voor VWS op project rondom GGD informatievoorziening	5.1.2e
--------	--	--------

5.1.2e	LMS, LOT-C	Werkzaam bij Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS), was dashboard COVID-19	5.1.2e
5.1.2e	VWS: Coronadashboard	en Zorganalytics binnen de directie Macro-economische Vraagstukken en Arbeidsmarkt (MEVA)	5.1.2e Strategie & Kennis
5.1.2e	Ministerie VWS	programma data & ontwerp.	5.1.2e

5.1.2e

CBS

5.1.2e

5.1.2e

ZonMw

Houdt zich vanuit ZonMw o.a. bezig met de FAIR principes en het openbaar maken van onderzoeksdata. Projectleider 'Toegang tot data', werkt samen met HealthRI werkt aan open science.

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Reade

5.1.2e

5.1.2e

RIVM

5.1.2e

TU Delft

5.1.2e

5.1.2e

NRS, RIVM

5.1.2e

Programma	Onderwerp (kort, intern)	Ochtendprogramma
Rondetafelgesprek ochtend		
Rondetafelgesprek ochtend		
Rondetafelgesprek ochtend	In het algemeen iets vertellen over hergebruik van zorgdata voor onderzoek, de obstakels die daar zijn en hun mogelijke oplossingen, en/of het long-covid project waaraan ze werken, en waar ze een groot aantal gegevensbronnen bij het CBS aan elkaar koppelen.	
Rondetafelgesprek ochtend		

Video boodschap   Inspiratievideo: hoe kan het ook?

Middagprogramma

Presentatie middag,
Programma voor de
regionale partners
(beleid en bestuur)

Over data bij VNG. Waarom is een regionale aanpak belangrijk?

Presentatie middag,
Programma voor de
regionale partners
(beleid en bestuur)

Wat doet GGD mbt coronadata?

Presentatie middag, Wat doen ze/hebben ze gedaan bij LOT-C mbt coronadata?
Programma voor de regionale partners (beleid en bestuur)

Presentatie middag, Ervaringen en visie voor de toekomst
Programma voor de data experts

Presentatie middag, Waarom hebben we een open data community, waarom is dit belangrijk?
Programma voor de data experts

Programma voor de groep wetenschap en datakoppeling
Wat is er nieuw?: CBS infrastructuur bekend maken; Test- en vaccinatie
beleid (Data voor onderzoekers)

Programma voor de groep wetenschap en (voor hun) belangrijk?
Wat heeft ZonMw tot nu toe gedaan rondom open data en waarom is het
beleid (Data voor onderzoekers)

Programma voor de groep wetenschap en onderzoekers
Wat hebben zij opgezet in coronatijd (een innovatief idee: een
onderzoeksdataplatform voor patienten met een autoimmuunaandoening om
beleid (Data voor onderzoek te doen naar wat de impact is van corona op deze groep) en wat
onderzoekers) hebben zij geleerd?

Presentatie middag,
Programma voor de
data experts

Programma voor de
groep wetenschap en
beleid (Data voor
onderzoekers)

Presentatie middag,
Programma voor de
data experts

Inleiding persoon

rogramma

5.1.2e zette het team op dat in vijf dagen de eerste versie van het coronadashboard maakte. Het eerste half jaar van de crisis had hij een leidende rol in het verder ontwikkelen van het dashboard en staat hij aan de basis van Programma Corona Data en Ontwerp om bij te dragen aan een datagedreven en effectieve pandemiebestrijding. 5.1.2e is cum laude afgestudeerd in kwantitatieve sociale wetenschappen, hij heeft een achtergrond in het verbinden van IT en data met beleid en wetenschap.

De vraag naar data en aanvullende informatie is aan het begin en tijdens de pandemie nog groter dan normaal. Het CBS heeft daar invulling aan gegeven door het versnellen van statistieken en door het creëren van nieuwe informatie. Dit in nauwe samenwerking met onze kennispartners. 5.1.2e was 5.1.2e van het CBS bij het begin van de pandemie en is in die tijd en later hierbij nauw betrokken geweest.

5.1.2e doet onderzoek naar factoren die het gebruik van zorgdata voor een 'lerend zorgsysteem' belemmeren of bevorderen. Het zorgstelsel brengt enorme hoeveelheden gegevens voort, en hoe zorgen we er voor dat die gegevens ook gebruikt worden om de gezondheid van mensen te verbeteren en de zorg toegankelijk te houden en van goede kwaliteit?

5.1.2e werkt op dit moment als postdoc infectieziekten modellering voornamelijk aan het modelleren van de infectiedruk en effectiviteit van verschillende interventies in verpleeghuizen. In zijn dagelijkse werk houdt

5.1.2e zich bezig met het analyseren van de COVID-19 epidemie in Nederlandse verpleeghuizen. Zij bestuderen waar de besmettingen vandaan komen (zorgverleners, bezoekers, of andere bewoners) en welke interventies effectief zijn geweest in de afgelopen 1,5 jaar. Daarnaast is 5.1.2e actief bezig met de Nederlandse coronadata, die hij met een team verwerkt om zo de epidemie in beeld te krijgen voor de 'gemiddelde Nederlander'.

5.1.2e is bij Central Statistics Office in Ierland gestart direct na zijn studie.

Momenteel is hij verantwoordelijk voor het coördineren van de overdracht van medische gegevens richting CSO zodat het CSO de overheid kan informeren en ondersteunen bij haar reactie op de huidige Covid-19 pandemic. Hiervoor heeft 5.1.2e de 'Administrative Data Center' opgezet en aangestuurd. Hier was hij een promotor en verantwoordelijk voor het verzamelen en verwerken van administratieve data voor statistische doeleinden. Hij is betrokken geweest in veel projecten die de meerwaarde van statistieken op secundaire data bewijst. Zo heeft 5.1.2e het project opgezet om tot de huidige onderzoeksinfrastructuur inclusief remote desktop technologieën te komen (2016). In het begin van 2020 was 5.1.2e onderdeel van de samenwerking tussen ketenpartners om deze infrastructuur te gebruiken zodat CSO en de 'Health Sector' aan het begin van de pandemie in staat waren om informatie en inzichten voor datagedreven coronabeleid.

a

5.1.2e duidt de impact van digitalisering op onze samenleving en vertaalt dat naar acties voor het (lokale) bestuur. Met haar team ondersteunt ze gemeentes op het gebied van verantwoord datagedreven werken op de belangrijkste maatschappelijke opgaven, op digitale veiligheid, op digitale grondrechten en ethiek, op digitale inclusie en -toegankelijkheid, op trendanalyse en innovatie. De corona-pandemie heeft laten zien hoe belangrijk data zijn voor een moderne overheid.

5.1.2e is manager van de teams van Data, Dienstverlening en Ontwikkeling en verantwoordelijk voor alle projecten in de "Probeerfase". Kansrijke ideeën en initiatieven worden binnen deze fase geconcretiseerd naar een product of dienst dat collectief gebruikt kan worden door alle gemeenten. En zo invulling geeft aan de Gemeentelijke Gezamenlijke Uitvoering.

5.1.2e is adviseur voor implementatie en optimalisatie vraagstukken innovatie bij ICT-adviesbureau M&I/Partners. 5.1.2e was van november 2020 tot juni 2021 werkzaam bij GGD GHOR Nederland als informatiemanager. Zijn rol met het team was het implementeren en het landelijk uitrollen van het vaccinatie deel van CoronIT met alle daarbij horende regionale en landelijke vraagstukken rondom data en processen. De implementatie moest snel gaan om te kunnen beginnen met vaccineren maar goed genoeg doordacht zijn om een op lange termijn een werkbaar proces te faciliteren. Met als doel om de vaccinatiecampagne te laten slagen en daarmee een volgende stap in de bestrijding van het coronavirus te zetten.

5.1.2e is adviseur datagedreven zorg en innovatie bij ICT-adviesbureau M&I/Partners. Tussen maart 2020 en juli 2021 is 5.1.2e bij GGD GHOR Nederland betrokken geweest als product owner GGD-coronadashboards. Met zijn team specialisten vertaalde hij de landelijke en regionale informatiebehoefte bij alle (duizenden) stakeholders op het gebied van testen, traceren en vaccineren naar concrete informatieproducten (dashboards en analyses) om te GGD'en te ondersteunen en het coronavirus in te dammen.

5.1.2e werkt voor de Landelijke Meldkamer Samenwerking. Hier houdt hij zich bezig met innovatie binnen de gemeenschappelijke meldkamers van de Politie, Brandweer en de Ambulance. Naast zijn werk bij de LMS is 5.1.2e sinds maart 2020 betrokken bij het Landelijk Operationeel Team Corona (LOT-C) om te werken aan gestandaardiseerde informatievoorziening voor de regio's en de verbinding in informatie-uitwisseling tussen Regio en Rijk.

5.1.2e is vanaf het begin van de coronacrisis betrokken geweest bij het bouwen van het coronadashboard. Het begon met het inschatten van het aantal benodigde beschermingsmiddelen waarna het overging in het vormgeven en bouwen van een dashboard waarmee de pandemie gevolgd kon worden.

5.1.2e werkt in de strijd tegen het virus aan het faciliteren en aanjagen van de beschikbaarheid van relevante data, zodat organisaties hun maatschappelijke rol beter kunnen vervullen in het bestrijden van de pandemie. Onderdeel hiervan is het bouwen van een netwerk onder experts om VWS te helpen om de pandemie beter te bestrijden.

5.1.2e is werkzaam bij het CBS als Directeur Beleidsstatistiek en Dataservices. Vanuit de Beleidsstatistiek is hij verantwoordelijk voor een groot gedeelte van de Aanvullende Statistische Dienstverlening; maatwerk statistisch onderzoek in opdracht van overheden. Vanuit de Dataservices is hij verantwoordelijk voor de toegang tot de grote rijkdom aan data die het CBS in huis heeft voor wetenschappelijk en statistisch onderzoek door externe onderzoekers en wetenschappers van bijvoorbeeld planbureaus, RIVM, TNO en universiteiten.

5.1.2e is projectleider FAIR data & datamanagement bij ZonMw, waarbij zij o.a. ZonMw-programma's adviseert over de ontwikkeling en toepassing van FAIR metadataschema's. 5.1.2e werkt mee aan landelijke ontwikkelingen, o.a. via het Nationaal Platform Open Science en de oprichting van Thematische DCCs (digital competence centers).

5.1.2e heeft de Bachelor Geneeskunde afgerond en is bezig met de Master Epidemiologie. Daarnaast is ze werkend als PhD-studente op Reade onder leiding van 5.1.2e. Ze is projectleider van de ARC-COVID-19 studie.

5.1.2e is translationeel onderzoeker bij Reade en Sanquin van de afdeling Immunopathologie en internationaal expert op het gebied van immunogeniteit en biologische geneesmiddelen. Daarnaast is hij ook nog principle investigator van de ARC-COVID-19 en Target-2-B studie, lid van de NVR COVID werkgroep en adviseur RIVM immuungecompromitteerde patiënten.

5.1.2e is gedragswetenschapper. Ze werkt bij het corona gedragsunit van het RIVM
In zijn onderzoek richt 5.1.2e zich op het ontwikkelen van methodieken om
overheidsbeleid te beoordelen, onder meer aan de hand van het grootschalig
raadplegen van burgers.

Inleiding presentatie

Opmerkingen

nvt

nvt

later opgevraagd, nog geen tekst binnen

later opgevraagd, nog geen tekst binnen

---

nvt

**De rol van data en dashboards in de coronabestrijding door de GGD –
ervaringen van 5.1.2e en 5.1.2e**

De GGD heeft zich sinds de aanvang van de coronapandemie ontwikkeld tot een landelijke data-organisatie waar verschillende databronnen samenkomen. Het aansturen en monitoren van de diagnostische keten rondom grootschalig coronatesten, de continuïteit van zorg buiten het ziekenhuis en ook het vaccineren zijn de onderwerpen waarbij de 25 GGD'en in de uitvoering een sleutelrol speelde en speelt. 5.1.2e vertellen vanuit hun perspectief over de cruciale rol van data en hoe data bijdraagt aan impactvolle coronabestrijding door de GGD.

Veiligheidsregio's verbinden met kennis en data - 5.1.2e (LOT-C)

Het LOT-C verbindt Veiligheidsregio's, het Rijk en betrokken crisispartners op landelijk niveau met elkaar en ondersteunt hen om zo de eenduidige en gezamenlijk optredende overheid vorm en inhoud te geven. LOT-C verzorgt een periodiek actueel nalevingsbeeld, een periodiek algemeen landelijk beeld en een actueel beeld met duiding van kwetsbare groepen. Dit gebeurt doormiddel van de zogenaamde dashboards. Daarnaast heeft het een gezamenlijke operationele early warning, early watch functie. Ze helpen alle ketenpartners die lokaal actief zijn om zo goed mogelijk geïnformeerd aan de slag te gaan. Dezelfde opdracht hebben ze voor corona en de veiligheidsaspecten hiervan. Binnen het LOT-C is vanaf maart 2020 een initiatief gestart om alle Veiligheidsregio's de beschikking te geven over dezelfde data en hen in staat te stellen om regionale beelden aan te leveren aan het Rijk? 5.1.2e heeft hier een belangrijke rol gespeeld, o.a. als projectleider dashboard COVID-19, waarover hij in deze sessie verteld waar ze begonnen zijn, waar ze nu staan en wat hij meeneemt voor in de toekomst.

Datatoepassingen realiseren in crisistijden samen met experts en de maatschappij - 5.1.2e (Min VWS)

5.1.2e is vanaf het begin van de coronacrisis betrokken geweest bij het bouwen van het coronadashboard. Het begon met het inschatten van het aantal benodigde beschermingsmiddelen waarna het over ging in het vormgeven en bouwen van een dashboard waarmee de pandemie gevolgd kon worden. Iets dergelijks maken in korte tijd kan alleen dankzij een nauwe samenwerking met het RIVM, CBS, GGD-GHOR en LCPS die door de crisis hun werkwijze omtrent data en dataverzameling deels hebben veranderd. Het RIVM is bijvoorbeeld meer gaan werken aan open data beleid. Valentin komt zijn 'lessons learned' delen van het opzetten van coronadashboard in crisistijd, het gebruik ervan voor politiek-bestuurlijke afwegingen en besluiten en hoe tijdens het hele proces kennis is opgehaald en gebruikt uit de maatschappij zoals het inzetten van social media om fouten uit het dashboard te halen.

Bijdrage van Data Communities in de strijd tegen Corona - Gerhard Dekker (Min VWS)

Tijdens zijn presentatie zal 5.1.2e vertellen waarom het Programma Data en Ontwerp investeert in, niet in één maar maar liefst, drie communities van experts om samen bij te dragen in de strijd tegen het coronavirus. Hij zal het oorspronkelijke doel en ontstaansgeschiedenis van dit programma delen. Hij zal stil staan bij de successen en de geleerde lessen van het afgelopen jaar en zijn reflectie geven op de ambities voor 2022.

Mogelijk maken statistisch en wetenschappelijk onderzoek rondom COVID-19 5.1.2e (Min VWS)

In deze sessie zal 5.1.2e vertellen over het verstrekken van informatie door het CBS voor onderzoek mbt Corona en over het proces rondom het realiseren van datakoppelingen: de test- en vaccinatiedata koppelingen. Ruben zal vertellen over zijn ervaringen tijdens de pandemie en de lessen die hij hieruit meeneemt voor een ideale toekomst.

FAIR data principe toepassen op 'real world data' - 5.1.2e (ZonMw)

Bij ZonMw is 5.1.2e projectleider FAIR data & datamanagement, een onderdeel van Open Science. Zij ontwikkelt werkwijzen om onderzoeksdata conform de FAIR principes vindbaar, toegankelijk, uitwisselbaar en herbruikbaar te maken. ZonMw en NWO stemmen hun aanpak af en streven er in hun beleid naar om onderzoeksdata "open te maken waar mogelijk en gesloten als nodig".

Voor nieuwe ontwikkelingen werkt zij samen met onder meer Health-RI en GO FAIR Foundation. Zo zijn in het COVID-19-programma van ZonMw nieuwe stappen gezet in het FAIR maken van data, zodat ook computers begrijpen wat de data inhouden ("machine readable").

5.1.2e zal in deze sessie hierover haar ervaringen delen en de discussie inleiden over de volgende stap: hoe kan deze ontwikkeling worden toegepast op 'real world data', zoals die van CBS, GGD, RIVM? Of voor de registraties van bijvoorbeeld Nivel, of andere partijen?

Zelf beschikking over jouw data in cohortonderzoek - 5.1.2e

5.1.2e (Reade)

Aan het begin van de coronapandemie hebben 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e een grootschalig prospectief gecontroleerd cohortonderzoek opgezet, met als doel te onderzoeken of patiënten met een auto-immuunaandoening vaker en/of ernstiger ziek worden van corona ten opzichte van gezonde controles. Het onderzoeksplatform dat ze hiervoor hebben ontwikkeld is zeer efficiënt en flexibel, wat hun in staat stelde om binnen een kort tijdsbestek vijf keer klinisch relevante resultaten te publiceren in vooraanstaande reumatologische tijdschriften (Lancet Rheumatology en Arthritis Research and Therapy). Het platform kan verder uitgebreid worden waarbij het doel is dat (controle)deelnemers van studies over hun eigen (medische) data kunnen beschikken, zelf zeggenschap hebben over wat hiermee gebeurt en kunnen zien hoe het uit in relevante onderzoeksresultaten, zonder tussenkomst van een dokter of behandelaar. In deze sessie komen 5.1.2e vertellen over wat zij hebben opgezet, wat zij hebben geleerd en hoe zij dit meenemen in hun plannen voor in de toekomst.

Corona en gedrag - 5.1.2e (RIVM)

We weten dat gedrag centraal staat in tijdens de corona pandemie: handen wassen, ventileren, afstand houden of het coronatoegangsbewijs handhaven. De infectiegraad stijgt als we ons niet aan maatregelen houden. De gedragsunit van het RIVM gebruikt verschillende methoden om gedrag tijdens de pandemie in beeld te krijgen. Twee typen vragenlijsten meten naleving van de basismaatregelen, testen en vaccineren. Daarnaast kijkt de gedragsunit naar draagvlak voor maatregelen, vertrouwen in de overheid, en het welzijn van burgers. Deze data word aangevuld met een overzicht van literatuuronderzoek van voor en tijdens de pandemie, en periodieke verdiepende interviews over de belangrijkste thema's die dan actueel: bijvoorbeeld ervaringen tijdens quarantaine, feestdagen of redenen voor of tegen een boosterprik. Ook kijkt het gedragsunit naar goede voorbeelden uit de praktijk: wat gaat er goed in verschillende sectoren? En hoe kunnen we daarvan leren? Met een integratie van deze informatie spiegelen ze het gedrag en beleving van burgers en organisaties. Hiermee biedt het gedragsunit gedragsinzichten op het gebied van corona-gerelateerd beleid en communicatie. In deze presentatie geeft 5.1.2e een overzicht van de databronnen, voorbeelden van gedragsinzichten die werden ontsloten en gebruikt, en een breder perspectief over hoe (geïntegreerde) data over gedrag kan bijdragen aan pandemie en crisis bestrijding.

Betrekken van burgers bij coronabeleid via een grootschalige raadpleging - 5.1.2e (TU Delft; Populytics)

In de zomer van 2021 organiseerde Populytics in opdracht van het RIVM een raadpleging over welke coronamaatregelen Nederlanders wel en niet wenselijk vinden bij verschillende ontwikkelingen van het coronavirus. 36.000 Nederlanders deden mee aan de raadpleging. In de raadpleging kregen deelnemers verschillende ontwikkelingen van het coronavirus voorgelegd. In iedere situatie kregen zij pakketten van maatregelen te zien, inclusief de effecten van deze maatregelen en werd er aan hen gevraagd of zij dit pakket zouden adviseren of afraden. Ook werd er aan deelnemers gevraagd waarom zij bepaalde maatregelen acceptabel of juist onacceptabel vonden.

Uit de raadpleging identificeerden we drie principes die duidelijk samenhangen met de acceptatie van maatregelen. Deze principes zijn onder meer gebruikt bij de onderbouwing van de "Avondlockdown"; 1) Maatregelen die volgens deelnemers effectief zijn, hebben een hoge acceptatie; 2) Maatregelen die volgens deelnemers leiden tot negatieve effecten op de lange termijn die onomkeerbaar zijn zoals leerachterstanden en faillissementen, hebben een lage acceptatie; 3) Maatregelen die een specifieke groep hard raken hebben een lage acceptatie, anderzijds is de acceptatie van maatregelen die generiek zijn (alle Nederlanders hebben er last van) over het algemeen relatief hoog.

Tijdens de presentatie vertelt 5.1.2e meer over de uitkomsten, over de raadplegingsmethode en voor welke onderwerpen rond COVID-19 de methode nog meer is toegepast.

